

Nan Surat Pablo Kan Tito

Nan Omona Ay Ammuwun

Nan nauy ay surat Pablo at para kan Tito. Hi Tito at fiakun Judio ay enmafurot kan Cristo kiapú ta insursuruwan Pablo hiya (1:4). Hi Tito at matalek ya makakud ay namadfiachang kan Pablo as nan chununa. Kenadwaana cha Pablo kan Bernabe as nan nakimitinancha ad Jerusalem (Gal. 2:1). Liniwliwan us Tito hi Pablo as nan kawad-an Pablo ad Macedonia (2 Co. 7:5-7). Hiya us nan finaor Pablo ad Corinto ay mangenongnong as nan siping ay enamongcha para as nan chiyuycha makasapor ay omaafurot ad Jerusalem (2 Co. 8:6, 16-24). Nan usa pay at kenadwaana hi Pablo ay inmuy ad Creta ay luta ay liniliwus chi fiayfiay ta fiadngana hi Pablo ay mangekasaba as nan Ammay ay Chamag hid-i. Angkiay ya infiaten Pablo hi Tito ad Creta ta ituruyna ay mangisursuru as nan chiyuycha omaafurot hid-i.

Nunsurat hi Pablo kan Tito ta ifilina kan hiya nan masapor ay atuna ya isuruna as nan iglesia ad Creta. Nan usa pay as nunsuratan Pablo at ta chumutok hi Tito as mangepangpanguru as nan chiyuycha iglesia henan tunggal ili hid-i (1:5). Tay as nan hana ay timpu at ongorcha nan omaafurot hid-i, ngem nalilifokcha kiapú ta inun-unudcha nan sursuron nan chiyuycha achi tit-iwa ay mun-isursuru (1:10-11). Lenayad us Pablo ay palutukun Tito nan chiyuycha nunkatiku ay cha atuaton nan chiyuycha i-Creta ay kaman as nan kenangutum, umiwet, ya kenapadsok, ya tapina pay (1:12-16). Insuron pay Pablo kan Tito nan atun ay mangisuru as nan anam-amá, anen-ena, fiafiallu ya mafiabfiaor (2:1-10).

Nan Nakudkudwaan Nan Nauy Surat

Nan Laplapon Nan Surat 1:1-4

Nan Chiyuycha Mangepangpanguru As Nan Iglesia 1:5-16

Nan Sursuru As Nan Tukutukún Ay Kasasaad Chi Tatakú 2:1-15

Nan Ekaman Nan Chiyuycha Omaafurot 3:1-11

Nan Anongos Nan Surat 3:12-15

Nan Laplapon Nan Surat

1 ¹Ha-un hi Pablo ay usa ay fiabfiaarun Apo Dios ya apostol Jesu Cristo. Hi Apo Dios at piniliyak ya finaorak ta uyku papigsaun nan pammaten nan chiyuycha pinilina ay tatakuna ya ta uyku etoróng chicha as nan tit-iwa ay sursuru ay maiyunud as nan nadosan ay panagfiyag. ²Atok am-in chaná ta wachay namnamauncha ay fiyag ay maid patingkiana ay enkaren Apo Dios sakbay mafiayang nan luta. Hi Apo Dios at achi poros munkutkutum.^a ³As nan ustu ay timpu ay pinilina, enpakaammuna nan nauy fiyag ay maid patingkiana babaen as nan nangekasabaak as nan Ammay ay Chamag ay entalekna kan ha-un. O, enkasabak nan Ammay ay Chamag, tay infilin Apo Dios ay mangesarakan kan chitaku.

⁴Nauy nan suratku kan he-a, Tito ay ifilangku as tit-iwa ay anakku kiapú as nan pammati takú.

Sapay koma ta mawawacha kan he-a nan grasya ya nan natalna ay numnum ay nurpu kan Apo Dios ay Ama takú ya nurpu kan Cristo Jesus ay mangesarakan kan chitaku.

Nan Mangepangpanguru As Nan Iglesia

(1 Tim. 3:1-7; 1 Ped. 5:1-4)

⁵Nan nanaynanak kan he-a ad Creta at ta enongnongmu nan chaan pay naenongnong ya ta mumpilika as mangepangpanguru as nan chiyuycha iglesia henan am-in ay il-ili hesa. Hiyasa nan infilinku ay atum. ⁶Nan piliyum ay mangepangpanguru at masapor maid maepafiasor kan hiya, ya kun usa nan asawana. Masapor ay nan an-akna at enmafurotcha kan Apo Dios, maid kaap-apatancha as munlumu as machachaelancha ya achicha nasokel. ⁷Kiapú ta hiya nan matalek ay mangaywan as nan iglesian Apo Dios, masapor maid maepafiasor kan hiya. Masapor us achi napangas, achi fungngat, achi futtang, achi omaabkor ya achi naakum as siping. ⁸Kun at masapor manangmangili ya laylaychuna ay atun nan ammay. Masapor us manang-etpor, nalintig, nasantowan ya naonngan. ⁹Masapor popomkat hiya as nan tit-iwa ay sursuru ay maiyunud as nan kalen Apo Dios ta mafialinay awisun nan tapina ay omafurot as nan tit-iwa ay sursuru ya ta maepailana nan kenomsawan nan chiyuycha mangontrakontra as na.

¹⁰Ifilinku sa, tay ongor nan tatau hesa ay nunkasokel ay manngor as nan tit-iwa ay sursuru, kaskasin nan chiyuycha Judio ay omaafurot ay mangepapelet as nan Lintig Moises. Chacha al-allilawun nan tapina ay tatau babaen as nan ap-apat ay maid kotkotokna. ¹¹Masapor

^a **1:2** 2 Tim. 2:13; Heb. 6:18

maepakinak chasa ay tatak, tay chacha al-allilawun nan pammaten nan tapina ay pamilya babaen as nan chacha mangisursuruwan as fiakun libfengna ay maisuru. Kafiafiain pay nan pangkepcha, tay laychuncha yangkiay ay omara as siping. ¹²Usa as nan chiyuycha kanancha un pomapadtu ay kailiyancha ay i-Creta nan nangali, “Mangisiw paat am-in chi i-Creta, tay nunkangutumcha, napadsokcha ay munchunu ya kun hi kakan chi elamakcha.” ¹³Tit-iwa met na ay kenalina maepangkep kan chicha. Isunga sengaram chicha ta ust, ya pumigpigsa nan pammaticha ¹⁴ya ta achicha afurotun nan pinupus-uy ay es-estoryan chi Judio ya nan lintig ay enam-ammaan chi tatak ay mangachi as nan tit-iwa ay sursuru.^b ¹⁵Nan taku ay nacharos chi numnumna at ifilangna as nacharos nan am-in ay makan. Ngem nan taku ay naruket chi numnumna ya achi omafurot at ifilangna ay maid poros nacharos ay makan, tay kenokomsaw chi numnumna ya achina maematonan chi ammay ya mangotettet. ¹⁶Chacha kankanun un am-ammucha hi Apo Dios, ngem mamaila as nan chacha at-atun ay achiyuncha hi Apo Dios. Kaiisiw nan ukialicha, nasokelcha, ya achicha poros kafiaelan ay mangedkaman as ammay.

Nan Ust Ay Sursuru

2 ¹Ngem kun pay he-a Tito, masapor iturturuymu ay manukun as nan omaafurot ta unuchuncha nan maiyunud as nan ust ay sursuru.

²Isuruwam nan anam-amá ta achicha labsun nan laylaychun nan achorcha, maekaricha ay marispitu ya manang-etporcha. Masapor ust nan pammaticha ya layadcha kan Apo Dios, ya anosancha nan likiatcha.

³Assesa us ay isurom as nan anen-ena ay nan kasaporan at nan nasantowan ay panagfiyag ay maiyunud as nan pammati. Masapor achicha omekak-ali ya munfutfutang, ngem kuncha at isuru nan ammay

⁴ta makasurucha nan fianafiai ay kaas-asawa as ust ay atuncha ay manglaylayad as nan as-awacha ya an-akcha. ⁵Isuruwam chicha ay munfialin as manang-etpor ya nacharos as maepangkep as laraki.

Masapor enonongnongcha nan chunucha as afongcha, naanoscha ya munpaetoraycha as nan as-awacha. Mu assesa nan ukialicha, maid kasotan nan kalen Apo Dios.

⁶Tukunum us nan fiafiallu ta munfialincha as manang-etpor. ⁷He-a mismu at masapor epailam ay napudnuka as nan am-in ay atum ta he-a nan ust ay munturachan nan fiafiallu, ya as nan mun-isuruwam, masapor napudnu nan atum ay munkali ya maiyunud as nan napateg ay isursurom. ⁸Ilaum ta ust nan cham isursuru ta maid kaskas-otana. Tay mu hiyasa nan atum, mafiainan nan chiyuycha komontra kan he-a, tay maid mangisiw as maifiakiacha kan chitaku.

^b 1:14 Mar. 7:14-19; Ara. 10:9-15; Col. 2:20-22

⁹Filinum us nan chiyuycha mafiabfiaor ta munpaetoraycha as nan amocha as nan am-in ay atuncha ta mapnek nan amocha kan chicha. Achicha koma songsongfiatan ¹⁰winnu akiwan chicha, ngem kuncha at epaila ay ammaamaycha ya matalekcha as nan am-in ay atuncha ta maichayaw nan sursuru ay maepangkep kan Apo Dios ay mangesarakan kan chitaku.^c

¹¹Tay enpailan Apo Dios nan nauy grasyana ta maesarakan nan am-in ay tatau. ¹²Kiapú as nan nauy ay grasya, isuruwana chitaku ay mankug as nan fiakun nadosan ay panagfiyag ya nan chiyuycha mun-ongosán chi achor ta manang-etpor, nalintig ya nadosan nan panagfiyag takú asna's luta. ¹³Assesa nan panagfiyag takú as nan cha takú manman-uchan as nan nakiasat ay namnamaun takú ay hiyasa nan maepail-an nan kaichayawan Apo Dios takú ay Jesu Cristo ay mannakafialin ya mangesarakan kan chitaku.^d ¹⁴Inchatna nan fiyagna ta pakawanuna chitaku as nan am-in ay fiasor takú, ya ta munfialinuna chitaku as nasantowan ay tatakuna ay makakud ay mangedkaman as ammay.

¹⁵Isurom am-in chaná as nan tatau. Papigsaum nan numnumcha ya sengaram chicha. Masapor atum chaná, tay wachay kalibfengam ay nurpu kan Apo Jesus, ya achim eparufus chi uray usa ay mangsot kan he-a.

Nan Ammay Ay Ekaman Nan Chiyuycha Omaafurot

3 ¹Epanumnummu as nan iib-am ay omaafurot ay masapor munpaetoraycha as nan totoray nan governo ya nakasakianacha ay mangtongpar as nan filfilincha. Nakasakianacha us koma ay mangedkaman as nan am-in ay ammay. ²Masapor maid ekak-aliancha as kumpurmi ay taku ya maid makisumsumaancha. Ngem kuncha at masapor naanos ya kun yangkiay ammay chi makekadkadwaancha as nan am-in ay tatau.

³Tay uray chitaku at maid poros ammu takú ad kasin as maepangkep kan Apo Dios. Nasokel ya naallilaw takú. Kaman chitaku fiabfiaarun as kumpurmi ay mun-ongosán ya kiankianasun nan achor takú. As nan hiyachi ay timpu, mangotettet chi pangkep takú ya apsan takúy pachong takú ay tatau as kaurkiurkiw. Iningor chitaku as nan pachong takú ay tatau ya iningor takú us chicha. ⁴Ngem kun pay enpailan Apo Dios ay mangesarakan kan chitaku nan sug-ang ya layadna, ⁵ensarakana chitaku. Ensarakana chitaku fiakun kiapú as nan ammay ay enkaman takú, ngem kiapú as sug-angna kan chitaku. Tit-iwa, ensarakana chitaku babaen as nan Espiritu Santo ay nanguras ya nangepafiarú as nan numnum takú ta

^c 2:10 Mat. 24:45-51; Luc. 12:42-48; 19:17; Efe. 6:5-9; 1 Tim. 6:1-2 ^d 2:13 1 Tim. 1:1; Gal. 5:5; Col. 1:27; 1 Tes. 5:8; Heb. 6:19; 11:1

mawad-an takú as fiarú ay fiyag ya nacharos takú as nan sangwanan Apo Dios. ⁶Maid ek-ekot Apo Dios ay nangichat as Espiritu Santo kan chitaku babaen kan Jesu Cristo ay nangesarakan kan chitaku. ⁷Enatna chi ta babaen as nan grasyana, maifilang takú as nalintig as nan mangiilana ya matawid takú nan fiyag ay maid patingkiana ay hiya nan cha takú namnamaun. ⁸Tit-iwa chaná ay kenalek.

Chatona nan lalaychok ay epapatem ay isuru ta nan chiyuycha omafurot kan Apo Dios at komakudcha ay mangedkaman as ammay. Ammay chaná ay maisuru ya wachay maifiachangcha as nan am-in ay tatau. ⁹Ngem achika makesososek as nan tatau as maepangkep as maid kotkotokna ay leslestaan nan ngadngachan nan kaap-uwan. Achika us makesososek ya makisumsuma as nan maepangkep as nan Lintig Moises, tay nan nauycha susuma at maid maifiachangcha ya maid kotkotokcha.^e ¹⁰Mu wachay taku ay makisumsuma ta munsisiyanuna nan chiyuycha omafurot, fiag-am hiya ta ikinakna. Mu mamen chuwan ay fiag-an ya achi challu chumngor, achim kadmawun, ¹¹tay ammom ay nan assesa ay taku at fumafiasor ay enmachawwi as nan tit-iwa ay sursuru. Nan chiyuycha chana atuatan ay mismu nan mangepaila ay kenomsaw hiya.

Nan Anongos Ay Tukun

¹²As nan mangifiaorak kan Artemas winnu kan Tikico kan he-a, ya as nan umchanana hesa, epapatem ay makeali kan ha-un ad Nicopolis, tay ninumnumku ay mayaschiyak as nan nauy ay chinamuy. ¹³Epatem ay mangfiachang kan Zenas ay abogado ya hi Apolos as nan munligwatancha ay munfiat. Ilaum ta wacha nan am-in ay kasaporancha. ¹⁴Nan ib-a takú ay omafurot at masapor suruwuncha ay komakud ay mangedkaman as ammay ta makafiachangcha as nan tit-iwa ay makasapor as fiachang ya ta fiakun nan maid kotkotokna nan chacha ekamkaman.

¹⁵Am-in nan nauycha kakadwak hena at chachaka pakomostaun. Pakomostaunmi us nan chiyuycha manglaylayad kan chakami kiapú as pammati.

Sapay koma ta mawawacha kan chakayu nan grasyan Apo Dios.

^e 3:9 1 Tim. 1:4; 2 Tim. 2:23